

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Za pomocą składki, urządzonej przez c. k. władzę obwodową w Brzeżanach na korzyść fundacyi Leopolda hr. Krasieńskiego dla sierociąt dziewcząt w Zaliptu, wpłynęła kwota 167 zł. 39 c. w. a., co się niniejszem z podziękowaniem podaje do wiadomości powszechnej.

Mianowicie złożyli na ten cel: WW. Cywiński Andrzej, właściciel dóbr Połycze 1 zł., Kossowski Władysław 1 zł., pani Starzyńska Józefa 100 zł., Czajkowski Mikołaj 20 zł. Gminy: Kostomów 72 c., Niedzieliska 1 zł., Krasnopuszcza 50 c., Brzuchowice 80 c., Czupernosów 1 zł. 3 c., Zedowice 2 zł., Korzelice 3 zł. 50 c., Tuczna 90 c., Podusow 1 zł., Uszkowice 2 zł., Rekszyn 50 c., Błotnia 1 zł. 50 c., Wypyski 50 c., Baczów 50 c., Brykoń 40 c., Borszow 1 zł., Dunajów 3 zł. 13 c., Potoczany 63 c., Nowosiółka 2 zł., Pletenice 80 c., a nakoniec ze składek kościelnych w Przemyslanach 8 zł. 33 c., w Dunajowie 6 zł., ze składek w mieście Przemyslanach 2 zł. 45 c., i ze składek w powiecie Podhajeckim 4 zł. 20 c. Razem 167 zł. 39 c.

Z c. k. galic. Namiestnictwa.

Lwów, 9. lipca 1863.

Gmina *Helenków*, w obwodzie brzeżańskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, z drzewa budulcowego, które ofiarował właściciel wsi W. Franciszek Miłowski, wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządku szkolne, czuwać nad czystością szkoły, na opał szkoły kupować rocznie 4 mierz. austr. sągów drzewa i równie jak zapewnione na ten cel ze strony rzeczonoego właściciela dóbr 4 fury drzewa przystawiać do szkoły, a nakoniec płacić każdemu nauczycielowi rocznie 80 zł. w. a. gotówką, a w ziarnie 3 mierzyc pszenicy, 10 mierzyc żyta, 6 jęczmienia, 4 hreczki i 2 mierzyc grochu.

Na polepszenie tej dotacji zapewnił rzeczony właściciel dóbr roczny dodatek w kwocie 10 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim, podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ministerstwo stanu zezwoliło w porozumieniu z ministerstwem handlu na założenie gminnej kasy oszczędności w *Stanisławowie* i zatwierdziło jej statuta.

Jego c. k. Apost. Mość najwyższem postanowieniem z 14go lipca b. r. raczył najmiłosiej Fml. Namiestnikowi i komendującemu generałowi Galicyi Alexandrowi hr. Mensdorff-Pouilly w uznaniu jego znakomitych, pożytecznych usług nadać wielki krzyż orderu Leopolda z dekoracją wojenną krzyża komandorskiego.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 20. lipca.

Na przedwczorajszem posiedzeniu izby deputowanych Rady państwa wniósł deputowany Adam hr. Potocki interpelację do c. k. ministerstwa względem ostatnich wypadków w Krakowie. Interpelujący wspominał o obwieszczeniu jakie z powodu tych wypadków wydała dyrekcyja policyi w Krakowie, przedstawiał, że tylko pojedyncze indywidua brały udział w tych zakłóceniach spokojności, potępionych przez większość mieszkańców, i że zresztą można było uniknąć tych zakłóceń gdyby transportowanie więźniów odbywało się mniejszą ostentacją i z większym taktem; i zaniósł przeto prośbę do ministerstwa, ażeby władzom galic., a osobiście krakowskiem zalecone jak najsurowiej, ażeby niekazały strzelać na lud bez poprzedniego upomnienia. Dalej przedłożył interpelant depeşe telegraficzną deputowanego sejmuna Pana Benoego w Krakowie do deputowanego Dra. Zyblikiewicza, zawierającą doniesienie o ostatnich zajściach przy sposobności rewizyi domowej, którą to depeşe nie chciał wyexpedować urząd telegraficzny w Krakowie; zapytuje on się przeto, czy urząd telegraficzny trzymał się materialnie i formalnie swoich instrukcyi, i czy te instrukcye sięgają tak daleko, że deputowanemu państwa nie wolno donosić z jego kraju o tantejszych wypadkach? Podpisali tę interpelację wszyscy Polacy, Dr. Berger, Dr. Rehbauer i kilku innych. Na tem samym posiedzeniu interpelował także deputowany *Eugeniusz* hrab. *Kiński* całe ministerstwo o powody internowania Polaków, zapytując oraz, na jakich traktatach międzynarodowych opierają się te internowania. Potem przeszła izba do porządku dziennego i uskuteczniła wybory do kilku wy-

jednak znane są już z innych doniesień dziennikarskich poniekąd wcale odmiennych, niż doniesienia tych buletynów. Oto ich treść dosłowna:

„Oddział konnych powstańców, pod dowództwem Skrzyńskiego, w końcu zeszłego tygodnia dościsnięty koło Rogowa przez nieznaną oddział kozaków, prawie zupełnie został wycięty. Wzięty do niewoli Skrzyński, będąc ciężko ranny, umarł.

Na prawym brzegu Pilicy, koło Odrzywoła, 2 kompanie Połockiego pułku były atakowane przez dwutysięczny oddział Grabowskiego i Żychlińskiego. Po uporczywej walce, powstańcy straciwszy 213 ludzi, cofnęli się na lewy brzeg Pilicy. Jeden z przewódców ciężko ranny, został wzięty do niewoli. Kompanie straciły 35 ludzi.

Ten sam oddział dnia 2. (14.) lipca atakowany na lewym brzegu Pilicy przez trzy kolumny wystane jednocześnie z Piotrkowa, Rogowa i Rawy, zupełnie został rozprószony. Strata powstańców jest ogromna; kilkuset zabitych, wielu wziętych do niewoli. Zabrano im tabor, broń, całe mienie i korespondencyę.

W wojsku jest ranny 1 oficer i 6 szeregowców.“

Czas niema żadnych nowin z teatru wojny, prócz niedokładnej wieści o jakiejś świeżej potyczce, która miała zajść na zachodniej scenie teatru wojennego w Podlaskiem. Próż tego donosi *Czas*, że oddział konny Taczanowskiego, który 13. b. m. walczył niepomysłnie pod Kleczewem, uporządkował się nazajutrz nanowo i wzmochnął spieszącami na pomoc posiłkami z Poznańskiego. Jeden z takich oddziałów posiłkowych stał się w nocy z 14. na 15. b. m. nad granicą w lasach między Miłostawiem a Pызdrani z patrolem pruskim, który do Polaków dał ognia i kilku z nich zabił. *Depeşa* w *Posen. Ztg.* utrzymuje, że Polacy na ten strzał odpowiedzieli i padł jeden żołnierz pruski; tymczasem *Ostdeutsche-Ztg.*, także w Poznaniu wychodząca, wspominając o tem zajściu niemówi nic zgoła o zabiciu Prusaka i o strale ze strony polskiej.

Z Warszawy piszą do *Jener. Kor.*: Mierosławski wydał znowu proklamacyę pod dniem 3go b. m., w której nagania surowo postępowanie polskiego „rządu narodowego“, a szczególnie zarzuka mu brak energii. Zaisze nie ma się co dziwić, że Mierosławski korzysta ze sposobności zaraz po klęsce swiego antagonisty Wysockiego, aby się znowu wynętrzyć ze swoją zawziętością, ale tym sposobem nie odzyska on utraconego szacunku swoich ziomek. — Tymczasem rząd narodowy pomimo napotykaných przeszkód rozszerza coraz bardziej organizacyę w Polsce. We wszystkich okolicach Polski, nawet w tych, które nie powstały dotąd, ma swoich agentów, komisarzy cywilnych i wojennych, poborców podatkowych, żandarmów, tudzież trybunały rewolucyjne, których organizacya uzupełniona została niedawno utworzenie sądów wyższych dla Polski, Litwy i Rusi. Obok tego istnieje dawna niedołężna rosyjska administracya cywilna, i wojskowa, administracya Berga z podziałem na okręgi wojskowe. Łatwo sobie wyobrazić, jakie zamieszanie musi panować we wszystkich stosunkach życia, zwłaszcza że teraz Berg, uwolniony od wpływów stawiających przeszkodę, będzie wszelkimi siłami zwalczał władzę tajną, a ta będzie się wyplacać wzajemnością. Jednak stan rzeczy w Polsce kongresowej jest jeszcze bardzo znośny w porównaniu z tem, co się dzieje na Litwie. Tam Murawiew wydaje ciągle dekreta, a jeden sroższy, okrutniejszy jak drugi. Szybkie następowanie po sobie okrutnych edyktów Murawiewa, które nawet nie mogłyby być całkowicie wykonane, dowodzi, jak słabym jest rząd, który się do takich środków ucieka.

Odpowiedź gabinetu rosyjskiego nadeszła już także do Paryża, a *La France* z 18. b. m. powiada, że odrzucone jest w niej stanowczo zawieszenie broni. Kwestya ta będzie więc teraz przedmiotem zwawych negocyacji między Petersburgiem a trzema mocarstwami. Dalej pisze ten dziennik, że odpowiedź rosyjska postana została 17. b. m. do Vichy, a wkrótce ogłoszona będzie w *Monitorze*.

Rosya nieprzestaje się zbroić i uzupełniać swoją armię. Jak donosi poczta północna z 17. b. m. wyszedł ukaz carski względem nowego poboru wojskowego po 10 ludzi z tysiąca dusz. Pobór ten ma nastąpić w listopadzie, a ukaz usprawiedliwia go terażniejszymi stosunkami.

Sułtan turecki robił temi dniami znowu wycieczkę do portów morza Marmora, zkad jak donosi telegram stambulski powrócił już 17. b. m. do stolicy i miał zarządzić powiększenie floty wojennej.

Pomiędzy rządem francuzkim a rządem sardyńskim powstały zatargi, mogące doprowadzić do przykrych komunikacyj dyplomatycznych. Powodem do nich był następujący wypadek. Do portu genuńskiego zawinął statek francuzki „Annis“ należący do tak zwanych „messageries imperiales“, które jako statki pocztowe uważane są tak jak okręty wojenne, nie ulegające jurysdykcyi władzy miejscowej, a nawet nie mogące być przetrzasane bez upoważnienia

Warszawski *Dziennik Powszechny* z 17. b. m. zawiera dwa buletyny urzędowe o utarczkach z powstańcami, których szczegóły

reprezentanta właściwego mocarstwa. Na parowcu „Annis“ znajdowało się kilku naczelników tak zwanych bandytów neapolitańskich, które policja genueńska ze statku porwała i aresztowała. Konsul generalny francuzki miał dać upoważnienie do rewizji parowca, lecz nie do uwiezienia owych naczelników, co jednak nie zdaje się do prawdy podobne, bo osada parowca bez upoważnienia generalnego konsula nie byłaby się przychyliła do żądania policji. Teraz rząd francuzki protestuje przeciwko takowemu naruszeniu swej bandery, i żądać ma, ażeby pięciu aresztowanych bez względu na zarzuty, jakie im czynione być mogą, na wolność wypuszczeni zostali. Jeneralny konsul francuzki w Genui ma być odwołany. Dzienniki włoskie twierdzą, że prefekt policji w Genui przystąpił do aresztowania pięciu bandytów przed nadejściem odpowiedzi ministra spraw zewnętrznych, która go do tego kroku nie upoważniała. Dzienniki te sądzą, że przyzwolenie konsula francuzkiego odbiera całej sprawie wszelką cechę obraźliwości względem Francji, i obstarają przytem, ażeby bandytów na wolność nie wypuszczano. Prefekt policji genueńskiej ma odebrać nagane, a nawet ma być odwołany.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 20. lipca. Jego Excelencya Namiestnik Galicji Fml. Alexander hr. Mensdorff Pouilly odjechał przedwczoraj pociągiem wieczornym do Wiednia.

Wiedeń, 18. lipca. (*Nowiny dworu.*) Najjaśn. Pan przybył przedwczoraj zrana do burgu, gdzie już oczekiwali Go ministrowie hr. *Rechberg* i *Schmerling*. O godzinie 10tej rozpoczęły się zwyczajne audyencye i trwały do 12tej. Pomiędzy innymi przyjmował Jego Ces. Mość bana barona *Soksewica*, ministra wojny hr. *Degenfelda*, kilku wyższych oficerów i kilka deputacyi włościańskich z Węgier, upraszających o opuszczenie podatków z powodu panującego niedostatku.

Wielki Książę z Hessen-Darmstadt zamieszka przez lato w Salzburgu, dokąd przybędzie już temi dniami na Passawę.

Podług ogłoszenia ministerstwa finansów z 16go b. m. wynosiła suma znajdujących się w obiegu drobnych pieniędzy papierowych z końcem maja r. b. 10,983.641 zł.

Gazeta wiedeńska zamieściła artykuł następujący:

„Odbyło się już teraz uroczyste otwarcie sejmu siedmiogrodzkiego; nie potrzebujemy wskazywać na ważność aktu tego. Wielkie nadzieje wiążą się z czynnością zebranych reprezentantów wszystkich części, wszystkich ludów Siedmiogrodu. Przypominamy tu treść i piękne słowa mowy tronowej. Ahy się ziszcilo, co tak w ogólnych zarysach skreślone zostało, aby stało przed nami jako pełna życia rzeczywistość.“

„W Siedmiogrodzie nie idzie wcale o zerwanie z przeszłością. Krajowi temu, tak jak Węgrom, zarówno idzie o historyczną jego samostność, autonomię jego i konstytucję pod warunkami wypływającymi z koniecznej idei jedności państwa. Jesteż to zerwaniem przeszłości, jeżeli wielkie księstwo teraz wezwane zostaje, ażeby uregulowanie stosunków swych do ogółu monarchii przy traktowaniu wspólnych interesów? Nie jesteż to raczej położenie końca niepewności politycznej, która bez niebezpieczeństwa dłużej trwać nie mogła? Jeżeli zaś jest pewnem, że Siedmiogród nie może pozostać w zupełnem odosobnieniu, gdzież się zwrócić, z kimże się połączyć ma? Siła najżywotniejszych i najważniejszych interesów, popycha go do Austrii, aby się w tę stronę skierował!“

„Przeciwnicy nasi życzą sobie, ażeby Sasi i Rumuni połączyli się z stronnictwem madziarskiem; my zaś życzymy sobie przeciwnego kierunku. My chcemy, ażeby madziarowie przystali do jedności państwa, ażeby tym sposobem pokój wszystkich ludów Austrii na wieczne czasy zawarty, zagwarantowany i zabezpieczony został. Madziarów wysoko cenimy i byłibyśmy szczęśliwi, gdybyśmy ich w szeregu stronników naszych oglądać mogli. Zaprawdę nie kładziemy nisko wartości historycznych ich tradycy i enót narodowych. Dla tego uważalibyśmy to jako wypadek nader szczęśliwy, gdyby elektryczna iskra uczucia jedności wszystkie trzy ludy przenikła i gdyby z niej powstała jedność, z państwem się łącząca. Nie odłączenie, nie rozdrabianie stanowi naszą politykę, chcemy i my unikać wywodów prawnych za pomocą których, jak słusznie jeden deputowany powiedział, procesa wygrać, lecz postępów politycznych osiągnąć nie można. Mamy jedynie przed oczyma ową wyższą konieczność, która całość państwa stworzyła, a która nie jest siłą bezmyślną i materialnie zmuszającą, lecz spoczywa na zasadzie obrony słabych części pojedynczych, przez silną całość, spoczywa zatem na związku wspólnych interesów, rozedrzeć się nie mogących.“

„Nie taimy więc tego, że do załatwienia zadania sejmu siedmiogrodzkiego, uregulowanie stosunku kraju do państwa, największą wagę przywiązujemy. Niechaj się od tego poczyna. żeby się najprzód postawa narodowości w kraju samym harmonijnie ułożyło, niechaj potem kraj, wewnątrz w jedności badający, państwu rękę poda w pokoju i dobrym porządku. Co zrobione być ma, niechaj zrobione będzie w duchu pojednania, od przyjaciół zaś Austrii, jedności jej i konstytucyjnej wolności mamy prawo oczekiwać, iż nie z mordowanie starać się będą o wyrównanie przeciwności, występując zawsze w duchu przychylnego pojednania. Jedność jakiej pragniemy, nie jest mechaniczną jeduostajnością, spoczywa ona ma na zaufaniu i jawnem ocenieniu sytuacji. Uczciwe i przyjacielskie wystąpienie wzbudza ufność i prowadzi do spokojnego zbadania położenia rze-

czy. Na tej drodze spodziewamy się, iż dobro, sprawiedliwa i wyniosła sprawa państwa zwycięży.“

(*Posiedzenie izby deputowanych z 17. lipca.*)

Początek posiedzenia o godzinie 10^{1/2}.

Na ławie ministeryalnej Ich Excelencye ministrowie hrabia *Rechberg*, *Schmerling*, baron *Meeséry*, *Lasser*, hr. *Degenfeld*, *Plemer*, hr. *Wickenburg*, Dr. *Hein* i baron *Burger*.

Dr. *Prazak* bierze urlop na trzy tygodnie.

Stamm i jego towarzysze wnoszą interpelacye do ministra handlu i robót publicznych. (W loży dziennikarskiej nie nie słyhać tylko, że chodzi o szyny pod kolej żelazną).

Minister handlu będzie odpowiadał na jednym z przyszłych posiedzeń.

Pan minister finansów składa budżet na rok 1864. Zawarte w jego mowie (którą później w całości podamy) wzmianki o oszczędnościach w budżecie marynarki, sprzedaży dóbr państwa, o udzieleniu pomocy Węgrom, tudzież kilka innych ustępów, wywołują zwawe oklaski.

Do obrady nad projektem ustawy o upadłościach handlowych, izba na wniosek *Herbsta* uchwała wybrać wydział.

Dr. *Berger* zabiera głos celem umotywowania swego podobnego projektu. Wyjaśnia różnicę między projektem rządowym, a tym, który przedłożyła n. a. izba adwokatów, i prawo teje do wnoszenia projektów, a wreszcie proponuje odesłać jego projekt do tej samej komisji, która ma rozbiierać projekt rządowy.

Wniosek przyjęty, i następuje wybór wydziału.

Na porządku dziennym jest pierwszy odczyt wniosku deputowanego *Giskry* względem projektu do ustawy o uregulowaniu prawa stowarzyszeń, i zgromadzeń.

Wioskodawca jako członek wydziału utworzonego w r. 1861 do wypracowania aktu Habeascorpus itd. wyjaśnia zarazem dla czego ów wydział nie wypełnił swego przeznaczenia. Wnioski finansowe przeszkodziły mu w pracach, ponieważ pięciu członków tegoż, było zarazem członkami wydziału finansowego. Według zwyczaju konstytucyjnego mandat wydziału ustaje z końcem sesyi. pozostaje więc tylko innemu wydziałowi poruczyć to zadanie. Nad potrzeba ustawy stowarzyszeń w Austrii nie trzeba się obszernie rozwódzić; niebezpieczeństwa prawa zgromadzeń nie zdają mu się za wielkie; kto chce wolności, musi zgodzić się na niebezpieczeństwa. Przywrócenie dawnego wydziału nie zaleca się ani z wewnętrznych, ani z zewnętrznych przyczyn; proponuje więc obrać nowy wydział z 9 członków izby.

Wniosek zostaje przyjęty; poczem prezydent ogłasza skrutynium co do wydziału do ustawy konkursowej. Wybrani są: Dr. *Mühlfeld* 140, Dr. *Berger* 137, *Kirchmaier* i *Winterstein*, każdy 134, radca dworu *Taschek* i *Conti*, każdy 133. Dr. *Riehl* 128, Dr. *Kaiser* 125, *Mandelblüh* 117, *Schindler* 86, radca dworu *Tschabuschnigg* 78 głosami. Dla uzupełnienia wydziału wybrany został *Brosche* 79 głosami.

Do wydziału ustawy o stowarzyszeniach wybrani zostali: Dr. *Dobblhof* i Dr. *Giskra* każdy 111, *Schindler* 95, radca dworu *Tschabuschnigg* 92, *Grocholski* 83, Dr. *Mühlfeld* 79, Van der *Strass* 76, Dr. *Flecks* 74, profesor *Brinz* 63 głosami.

Na porządku dziennym jest kwestya wstępna względem sprawozdania złożonego przez komisję kontroli długu państwa, i uchwalono wybrać z łona izby wydział z 9 członków, który ma zbadać sprawozdanie komisji, i zdać izbie sprawę. Przyjęto także dodatkowy wniosek *Tschabuschnigga*, aby odroczyć wybór wydziału, i motywowanie wniosku *Mühlfelda* względem wykreślenia §. 7. ustawy o notaryatach, stojące na porządku dziennym, i zamknięto posiedzenie o godzinie 1. minucie 50. Przyszłe posiedzenie jutro.

(*Z rady państwa.*) *Jen. Kor.* donosi: Ponieważ z odrzuceniem w izbie deputowanych projektu ustawy względem załatwienia obszerniejszych ustaw w Radzie państwa, odpadła przyczyna bliskiego zebrania się izby panów, przeto zawiadomiło przydyum tej izby wszystkich członków, że teraz nie nastąpi zapewne przez dłuższy czas żadne plenarne posiedzenie izby panów.

(*Sprostowanie.*) *Wiener Abendpost* z 17. b. m. pisze: „Niektóre dzienniki tutejsze opowiadają anekdotę o rozmowie, jaką miał prowadzić pan minister policji z deputowanym rady państwa panem *Morgenstern* względem chleba udzielanego internowanym Polakom. Jesteśmy w stanie zapewnić, że ta anekdota nie opiera się na prawdziwie, ponieważ pan minister policji nie rozmawiał nigdy o tym przedmiocie z rzeczonym deputowanym, ani w salach izby deputowanych ani też w swoim biurze. Prawda, że X. *Morgenstern* był w przydyalnym biurze ministerstwa policji i pod niebytności pana ministra doręczył jednemu z tamtejszych urzędników pięć kawałków chleba, jaki pobierają internowani w Tarnowie, i upraszał zarazem o rozporządzenie, ażeby internowanym lepszego udzielono chleba. Gdy jednak w Tarnowie nie ma internowanych, lecz są tylko inkwizycy, przesało ministerstwo policji niezwłocznie tę sprawę przynależnej władzy sądowej. To zaś, co miało być najbardziej zajmującym w tej anekdocie, mianowicie rozmowa z panem ministrem i okazanie chleba z wiedeńskiego więzienia dla porównania go z tarnowskim chlebem, — jest po prostu zmyślane.“

W *Herman* s t a d z i e odbyło się 17. b. m. trzecie posiedzenie sejmu siedmiogrodzkiego; obecnych było 91 członków; węgierscy członkowie nie przybyli znowu na posiedzenie. Wybrano losowaniem 9 wydziałów weryfikacyjnych. Przyszłe posiedzenie nastąpi po załatwieniu prac tych wydziałów.

Anglia.

Londyn, 14. lipca. *Morning-Post* nie zgadza się z większą częścią zdań wyrzeczonych w ostatnich rozprawach w izbie wyższej. Lepiej było mówić ten dziennik, nie mówić o heroizmie i poświęceniu się uciśnionego i prześladowanego narodu, niżeli rozprawiać o cierpieniach Polski i srogości Murawiewów jedynie dla tego, ażeby orzec, iż nieszczęścia Polski nie zasługują na współczucie Anglii, a okrucieństwa Murawiewa nie wywołały jej oburzenia. kraj to teraz, ciągnie dalej *Morning-Post* stanowić o tem będzie, czyli w razie gdyby odpowiedź Rosji była nie zadowalniająca. Anglia miałaby zachować haniebne milczenie. W końcu *Morning-Post* jest przekonany, iż jeżeli trzy mocarstwa będą działać energicznie, to nie przyjdzie wcale do krwawej wojny, która strasza lekliwych, lecz obejdzie się na blokowaniu portów rosyjskich, co już znievoli Rosję do większej powolności.

Independance belge uważa iż podobny ton nie powinien dziwić w *Morning-Post*, który od samego początku kwestyi polskiej zawsze był wojowniczy. Że zaś dziennik ten angielski pisał zwykle według inspiracji lorda Palmerstona, przeto o to rzecz idzie, czyli szlachetny lord i ostatni ten artykuł podyktował lub spowodował, co się okaże przy najbliższych rozprawach w izbie niższej nad kwestyą Polską.

Francya.

Paryż, 15. lipca. (*Różne wiadomości.*) *Monitor* zamieścił wykaz wpływów z podatków niestających w pierwszym półroczu bieżącego roku. Wpływy te wynoszą 603,877,000 fr., zwiększyły się zatem o 28,610,000 fr. w porównaniu w tym samym przeciągu czasu przeszłego roku. Najbardziej wzrosły wpływy przy opłatach stemplowych i wpisowych, przy cła na cukier kolonialny i przy monopolu tytoniu i tabaki.

Dzienniki paryżskie zajmują się głównie notami mocarstw i rozprawami w angielskiej izbie wyższej nad sprawą polską. *Constitutionnel* uważa, iż z rozpraw tych okazuje się, że Rosya nie myśli wcale o obwarowaniu Bomarsundu, i że flota wojenna angielska nie będzie krążyć po morzu wschodnim. *Pays* zapewnia, że polityka Francji wspólną zawsze pójdzie drogą z polityką Anglii i Austrii, dlatego jednak nie przestanie dążyć do zamierzonego celu. *La Patrie* mało ma ufności w rezultaty not dyplomatycznych, a *la Presse* marzy ciągle o wolnej Polsce w wolnej Rosji.

Cesarz udać się ma dnia 14. sierpnia do obozu pod Chalons. Hiszpański marszałek O'Donnell zaproszony został na manewry obozowe. Do Cherbourga Cesarz w roku bieżącym wcale nie pojedzie; w porcie tym odbywać się jednak będą różne doświadczenia ze statkami pancernymi.

Podróż Cesarzowej do Ziemi świętej i do Rzymu stanowczo do roku przyszłego odroczone została.

W kółkach dobrze informowanych sądzą, iż cesarz Napoleon zamysła zawiązać konfederację państw południowych amerykańskich i Meksyku pod protektoratem francuskim. P. Drouin de Lhuys częste bardzo miewa konferencje z p. Hidell, reprezentantem państw południowych amerykańskich.

Telegram z Paryża z dnia 17. lipca donosi, iż jak twierdzi *la France* odpowiedź rosyjska nadeszła już do Paryża. Baron Budberg udzielił ją już p. Drouin de Lhuys. *La France* twierdzi, że nota rosyjska zredagowana jest w duchu pojednania. Zgadza się ona na sześć punktów i daje do zrozumienia, iż w niektórych punktach Rosya prześcigła życzenia Europy.

Książę Goreczaków przyjmuje projekt konferencji, uważa jednak, iż byłoby pożądanem, ażeby obrady nie ograniczały się jedynie do sprawy polskiej. Co do zawieszenia broni nie zupełna ma być zgoda między Rosją a mocarstwami. *La France* nie sądzi jednak, żeby go Rosya systematycznie odrzucała.

Księstwa Naddunajskie.

(*Wyprawa Polaków do Bessarabii.*) Telegram z Gałacz z 15. b. m. donosi: Pod Tuleczą przeprowił się 13. b. m. dobrze uzbrojony oddział Polaków w liczbie 300 do 400 ludzi przez Dunaj i ciągnął w kierunku Bolgradu, niezważając na rozkaz z Bukaresztu, wzywający go do powrotu. Wysłane za nim w pogoń wojska wołoskie, starły się wczoraj (14.) z Polakami pod Kagulem ze znacznymi z obu stron stratami. Polacy pociągnęli dalej wzdłuż granicy rosyjskiej.

O tym samym wypadku przynosi *Jen. kor.* z 17. b. m. następujące szczegóły: „Od granicy mołdawskiej otrzymujemy niespodzianą wiadomość, że między polskimi emigrantami, którzy od niejakiego czasu już zbierali się w znacznej liczbie w Tuleczy, a mołdawsko-wołoskimi wojskami nastąpiło temi dniami starcie pod miastem Kagulem u ujścia Prutu, podobno dla tego, iż Polacy zamierzali wtargnąć do Bessarabii. Wojska straciły w tej potyczce 52 ludzi, a Polacy, którzy mieli być w przeważającej liczbie, 40 ludzi. Blizszych wiadomości nie ma jeszcze do tej chwili.“

Kronika.

(Pies wściekły) Dnia 11. b. m. wieczorem wpadł wściekły pies do wsi Kątow w obwodzie sanockim, i prócz wielu psów pokaleczył także pięcioro

dzieci, bawiących się przed domami. Psa tego jak również wszystkie psy pokaleczone zabito, a z dziećmi udały się rodzice tego samego dnia jeszcze do mieszkającego w Świdniku pod Bartfeldem w Wegrzech lekarza, który już wiele takich chorych miał wyleczyć, i zjednał sobie wielką sławę w tym względzie.

— „Szeg. Hirado.“ donosi, że dnia 6. b. m. padał śnieg niedaleko Szegedinu. „Krak. Ztg.“ pisze, że w okolicy Zakopanego i wszędzie w Karpatach leżą ogromne śniegi. To jest przyczyną, że w połowie lipca mamy niezwykle zimno.

(Cesarzewicz francuzki połomkiem Kopetyngów.) Pewien młody uczoney Francuz, imieniem Tourtoulon, zrobił odkrycie genealogiczne, że Cesarzewicz francuzki pochodzi w prostą linię od Kopetyngów i ma przeto równe prawo, jak hrabia Chambord, nazywać się synem Ludwika świętego. Podług wywodów genealogicznych tego pana ma być Cesarzowa Eugenia plemienniczką Pedra Nunez de Guzman, małżonka niejakiej Maryi Lacerda, wnuczki Alfonsa Lacerda, który znowu był synem Ferdynanda kastylskiego, zwanego Lacerda, i Bianki córki Ludwika świętego z Francji.

(Kolonie francuzkie w Afryce.) Według świeżo ogłoszonej statystyki ludność bezpośrednio poddana Francji w Senegalu wynosi 116.000 głów, ludność będąca w zależności od Francji 150.000, a ludność prowadząca handel wyłącznie z Francją przeszło milion. Europejczyków zamieszkałych w Senegalu jest 292. Ludność ta dzieli się na dwie kategorie: białych Berberów i murzynów, jako to Pulsów, Malinków i Soninków, Uolofów i Sererów. Pulsowie albo Pelsowie mają skórę czerwonawą brązową; włosy ich zaledwie się kręca, a rysy twarzy mają prawie zupełnie europejskie; są oni po większej części pasterzami. Malinkowie i Soninkowie, inaczej zwani Mandingami i Sarakollami, są wysokiego wzrostu, skórę mają zupełnie czarną, włosy silnie kręjące się, rysy właściwie rasy murzyńskiej, ale nie rozwinięte w takim stopniu jak w strefie podzwrotnikowej i Congo. Malinkowie z temperamentu są wojownikami, Soninkowie zaś najwięcej z całego zachodniego wybrzeża Afryki mają zdolności do handlu. Uolofowie i Sererowie są najczarniejszymi i najpiękniejszymi z murzynów afrykańskich. Są oni łagodni, dziecinnie próżni, nieprzewidywający, powolni, lecz bardzo odważni. Zajmują się polowaniem i rybołówstwem. Uolofowie, pośród których znajdują się głównie osady francuzkie na Senegalu w bardzo dobrych stosunkach żyją z Francuzami; z łączenia się wzajemnego, wynika rasa mieszana, dosyć liczna, która wielkie poczyniła postępy na drodze cywilizacji od początku bieżącego wieku.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Bochnia, 2. lipca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny:

	Mec ważył	Przywieziono	Sprzedano	Płacono w przecięciu za 1 mec w. a.	
	funtów			meców niż. austr.	zl.
Mec pszenicy	85	350	350	4	25
„ żyta	75	500	500	2	67
„ jęczmienia	71	300	300	2	25
„ owsa	51	100	100	1	98
„ kukurudzy
„ kartofli	150	150	1	10

Wiedeń, 10. lipca. Na mocy nowego regulaminu popędu na kolei żelaznej, mają zajść następujące zmiany w przesyłaniu towarów.

Od przesyłania pociągami osobowymi wyłączny jest budulec, tudzież wszelkie przedmioty palne, i towary łatwo podlegające zapaleniu się bez przyczyny, i eksplozyi. Pod pewnymi warunkami będą do pociągów towarowych przyjmowane płynne kwasy mineralne, i preparaty eksploatujące, tudzież płyny cuchnące. Te jednak muszą być oddane z listem frachtowym pisany czerwonym atramentem. Na żądanie odsyłającego ma być w obecności tegoż na liście frachtowym wyciśnięta pieczęć ekspedycyi tej stacyi z której się odsyła, lecz ta oznacza tylko datę odebrania towaru. Listy frachtowe poprawiane, tudzież w części zamknięte lub opieczętowane, niebędą przyjmowane. Przy fałszywym podaniu wagi lub jakości, przesyłający oprócz dopłaty do zmniejszonego frachtu zapłaci za karę, podwójną należność. Za przeciążenie wozowe towarami, których napełnienie zostawiono przesyłającemu, pobiera administracja kolei z zastrzeżeniem wszelkiego wynagrodzenia podwójną należność taryfową, za nadwyżkę, tytułem kary. Administracja kolei nie jest obowiązana przyjmować do transportu towary, nim wysłanie ich ma nastąpić. Jeżeli transport towarów na kolei miejscami wykonać się nie da, administracja kolei przesyłać będzie towary innymi okazyami, a odsyłający lub odbierający pokryją nadwyżkę kosztów.

Botsch. pisze: O budowę kolei żelaznej z Czerniowic do Lwowa, ubiega się towarzystwo kapitalistów złożone powiększej części z Anglików, panów L. M. Rate, Thomas Brascy, W. R. Drake, tudzie z panów hr. Borkowskiego i księcia Sapięhy z Galicyi. Ostatni stoi na czele stowarzyszenia. Jak się dowiadujemy układy prowadzą się bardzo gorliwie, ale zachodzą jeszcze wielkie przeszkody; np. towarzystwo żąda, aby zgromadzenie jeneralne odbywało się w Londynie, żądanie słuszne zaiste, ale rząd austriacki nie może na nie przystać. Przypuśćmy, że Austriacy budują kolej w Anglii — czyż Anglia dozwoliłaby aby zgromadzenie jeneralne odbywało się w Wiedniu?

Ostatnia poczta.

Karlsbad, 18. lipca. Król pruski odjechał dziś o godzinie 1 z południa z Karlsbadu do Pilzna.

Bukareszt, 18. lipca. Polski korpus Milkowskiego został zmuszony wczoraj oddać broń wojskom rumuńskim bez walki.

Tryest, 18. lipca. Paroływ Lloyda przywiózł wiadomości z Bombaju z 24. czerwca. Porta zakazała wywóz koni perskich z Baszory. Szach perski domaga się posiadania miasta Gwadel, ostatecznego punktu indyjskich linii telegraficznych, który dotąd był w posiadaniu Sułtana Muskatu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. lipca.

Hotel George: PP. Witostawski Wiktor, z Wołynia.
Hotel europejski: Łażniński Alex., z Podola. — Augustynowicz Bol., z Oszezaniec. — Pawlikowski Wład., z Małnowa.
Hotel angielski: Hr. Morsztyn Tad., z Krakowa.

Dnia 19. lipca.

Hotel George: PP.: Maliński Michał, z Wołynia. — Kellerman Antoni, z Tryncy. — Wybranowski Leon., z Drohiszówki. — Br. Schotten Emil, z Sławonii.

Hotel europejski: Rubczyński Alfred, z Stanina. — Löfler Franc., z Krzyweza.

Hotel angielski: Dembowski Tyt., z Podola. — Udrycki Adolf, z Wielkich Mostów. — Pacher, Karol, c. k. nadradca finans., z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. lipca.

PP. Masłowski Marcel, do Dąbrowicy. — Netrebski Fabian, do Dobraczyna. — Kuczalski Tad., do Warszawy. — Piwko Zyg., do Słobudy. — Ter-gonde Rom., do Ulucza. — Hr. Golejewski Kornel, do Krzyweza. — Zadare-wicz Kaj., do Rożniowa. — Hr. Łoś Franc., do Borkowa. — Falkiewicz Łukasz, do Warszawy. — Komarnicki Roman, do Złoczowa. — Czajkowski Izidor, do Jarosławic. — Truskolawski Leonh., do Streptowa. — Dolański Felix, do Grębowa. — Kęplisz Hil., do Ronanowego Sioła. — Hr. Starzyński Boj., do Derewni. — Siemiganowski Bron., do Torska.

Dnia 19. lipca.

PP. Malczewski Stan., do Cześnik. — Wasilewski Tad., do Sienkowa. — Hr. Jabłonowski Antoni. — Rogawski Karol, do Olpin. — Augustynowicz Bol., do Kniaża.

T E A T R.

Jutro teatr niemiecki: „Hohe Brücke und tiefer Graben“,
oder „Ein Stockwerk zu tief“, krotoczwila w 1 akcie
z francuzkiego. Nastąpi: „Ein gebildeter Hausknecht“.

oder „Verfehlte Prüfungen“, krotoczwila w 1 akcie ze
spiewami. Między aktami: **Rapsode hongroise.**

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. i 19. lipca 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.84	+10.0	71.5	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.92	+16.4	55.2	„ „ „	„
10. god. wiecz.	322.58	+13.9	71.9	zachodni „	„
7. god. zrana	322.13	+13.2	74.8	zachodni mier.	pochmurno
2. god. po poł.	323.17	+12.2	79.0	„ „ „	deszcz
10. god. wiecz.	324.76	+9.0	78.9	„ „ „	pochmurno

Ilość deszczu 0—82.

Kurs lwowski.

Dnia 18. lipca.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	5	22	5	27 1/2
Dukat cesarski	5	25 1/2	5	30 1/2
Półimperyal zł. rosyjski	9	3 1/2	9	13 1/2
Rubel srebrny rosyjski	1	7 1/2	1	76
Talar pruski	1	6 1/2	1	67
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	75	43	76	13
„ „ m. k. za 100 zł.	79	24	79	26
Galicj. obli-gacje indemnizacyjne	74	43	75	30
5% Pożyczka narodowa	81	88	82	63
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	202	75	205	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 18. lipca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	77	—
5% pożyczka narodowa	82	46
Losy z 1860 roku	101	55
Akeye banku wiedeńskiego	797	—
„ „ kredytowego	194	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	112	15
Dukat pojedynczy	5	30 1/2
Srebro	169	65

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 17. lipca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa	—	—
W austr. wal. po 5%	73.20	73.30
„ „ bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	96.—	96.50
Z pożyczki narod. z proc.	—	—
od stycznia do lipca po 5%	82.35	82.45
od kwiet. do paźd. po 5%	82.45	82.55
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	7.—	77.25
Metaliki z proc. od maja do	—	—
listopada po 5%	77.—	77.25
dtto. po 4 1/2%	69.75	70.—
dtto. „ 4%	61.25	61.75
dtto. „ 3%	46.50	47.—
dtto. „ 2 1/2%	38.50	39.50
dtto. „ 1%	15.30	15.40

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy 159.75 160.25

Przez. do wyl. z r. 1839

piąta część losów 158.50 159.—

Przez. do wyl. z r. 1854 96.75 97.—

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500zł. 1 2 10 102.20

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. 1 2 40 102.50

Renty Cemo po 42 lir. austr. 17.— 17.50

Wylos. obl. dawn. po 5%

długu państ. „ 4 1/2%

„ 4%

„ 3%

Przez. do los. obl.

daw. długu państ.

z proc. w kraju

„ 1 3/4%

„ 5%

dtto. z procent.

za granicą „ 4 1/2%

„ 4%

R. Krajów koronnych.

Niższej Austrii 87.75 88.—

Wyż. Aust. i Salcb. 85.— 85.50

Czech 90.— 91.—

Morawii 88.— 89.—

Szlaska 87.50 88.50

Stryri 88.— 88.50

Tyrolu 91.— —

Kar. Krainy i Wyb. 86.— 88.50

Węgier 76.75 77.25

pien. towar.

Banatu Tem. 75.25 75.75

Kroacyi i Sławonii 75.25 75.75

Galicji 75.— 75.40

Siedmiogrodu 74.80 75.25

Bukowina 74.75 75.25

Z klauzulą wylos. w r. 1867 73.75 74.—

Lomb. wen. pożycz. z r. 1859 92.— 93.—

Dług Tyrolu

po 5% — —

„ 4% 60.50 61.—

„ 3 1/2% — —

Dług Saleburga

„ 3% 60.50 61.—

„ 2 1/2% — —

Dług Krainy

„ 2% 30.— 31.—

„ 1 3/4% — —

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. 27.— —

„ 2 1/2% „ 100 „ 22.50 —

„ 2 1/4% „ 100 „ 20.25 —

„ 2% „ 100 „ 18.— —

„ 1 3/4% „ 100 „ 15.50 —

3. Akeye. (Za sztukę.)

Banku narodowego 798.— 799.—

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 196.10 196.30

Niż.-austr. tow. eskomt.

po 500 zł. 649.— 651.—

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1712.— 1715.—

Tow. kolei żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 201.— 201.50

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.

mon. konw. 149.— 149.50

Połud.-póln.-niem. kolei

kom. po 200 zł. m. k. 129.75 130.—

Kolei Cisy po 200zł. m. k.

po 140 zł. (70%) wpłaty 147.— —

Połud. kolei państw. lomb.

wen. i central.-włoskiej

kolei żel. po 200 zł. w. a.

czyli 500 fr. z wpłaty

180 zł. (90%) 253.— 254.—

Kol. Kar. Lud. po 200zł.

mon. konw. 203.50 204.—

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.

po 200 zł. m. k. 40.—

dtto II. emis. po 200zł. m. k. 99.— 100.—

Kolej Budehradzka po

500 zł. m. k. 688.— 692.—

Kolej Aussig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. 237.— 239.—

Kol. Bern. Ross. z pierw-

szzeństwem po 200 zł.

mon. konw. 195.— 200.—

pien. towar.

Kol. Grac.-Köfl. i Tow.

górn. po 200 zł. w. a. 165.— 167.—

Austr. towarz. żegl. par.

po 500 zł. m. k. 448.— 449.—

Lloyda w Tryeście po

500 zł. m. k. 252.— 253.—

Mostu lańc. w Peszcie po

500 zł. m. k. 390.— 395.—

Tow. młyn. par. w Wied.

po 500zł. w. a. 395.— 400.—

Powsz. austr. Tow. gaz.

po 200 zł. w. a. 255.— 258.—

Uprzyw. czeska kolej za-

chodnia po 200 zł. w. a. 164.— 167.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku { Glet. z r. 1857 po 5% — —

narod. { 10let. „ 1857 po 5% 103.— —

w m. k. { przeznaczone do

los. po 5% 92.— 92.50

Banku (na 12 m. 5% — —

narod. { przern. do loso-

w. a. { wania po 5% 87.85 87.95

Gal. Tow. kred. w w. a.

po 4% 75.— 75.50

5. Obligacje z prawem

pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za

100 zł. m. k. 96.75 97.—

detto detto w sreb. upr.

za 100 zł. w. a. 94.50 95.—

Emis. z r. 1862 za 100 zł.

wal. aust. 89.— 89.25

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. 121.— 121.50

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 116.75 117.25

Kol. półn. po 100 zł. m. k. 91.— 91.50

Kol. półn. po 100 zł. w. a. 88.25 88.75

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 80.25 80.75

Tow. żegl. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. 94.— 95.—

Lloyda za 100 zł. — — 92.50

Uprzyw. czeska kol. zach.

po 300 zł. w. a. (w sre-

brze) za 100 zł. 96.25 96.75

Połud. półn. kolej kom. po

5% za 100 zł. 78.— 78.50

Grac. Köflach. kol. i Tow.

górn. po 400 zł. w. a. (1000 fr.) — —

pien. towar.

6. Losy. (za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. 134.— 134.20

Tow. żegl. par. na Dun. po

100 zł. m. k. 92.75 93.25

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 115.— 116.—

„ „ po 50 zł. m. k. 52.50 53.—

Pożycz. miasta Budy po

40 zł. w. a. 33.75 34.25

Esterhazego po 40 zł. m. k. 93.50 94.50

Salma „ 40 „ „ — —

Palfiego „ 40 „ „ 37.— 37.50

Czabego „ 40 „ „ 34.50 35.—

St. Genois „ 40 „ „ 36.50 37.—

Windischgrätzka 20 zł. „ 21.25 21.75

Waldsteina 20 „ „ — —

Keglevicha 10 „ „ 15.— 15.25

7. Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol — —

Augsburg za 100 zł. w. p. n. 93.90 94.—

Berlin za 100 tal. — —

Wrocław za 100 tal. — —

Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 94.10 94.10

Genua za 100 lir. piem. — —

Hamburg za 100 M. B. 83.10 83.20

Lipsk za 100 tal. — —

Liwurna za 100 lir. tosk. — —

Londyn za 10 ft. szt. 110.90 110.95

Lugdun za 100 tr. — —

Medyolaa za 100 lir. wł. 43.80 43.80

Marsylia za 100 fr. 43.90 43.90

Paryż za 100 fr. 43.90 43.95

Praga za 100 zł. w. a. — —

Tryest za 100 zł. w. a. — —

Wenecya za 100zł. w. a